

Talousarvioaloite TAA 342/2022 vp

Paula Risikko kok ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä sotaorpojen kuntouttavien palvelujen mallintamiseen (4 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Sotaorvot ovat väestöryhmä, joka on kärsinyt raskaasti talvi-, jatko- ja Lapin sodan menetyksistä. Edellä mainituissa sodissa orvoiksi jäi 55 000—60 000 lasta. Osa lapsista menetti molemmat vanhempansa.

Elossa olevista sotaorvoista ei ole tarkkaa lukumäärää, mutta arviolta heitä on noin 20 000—25 000. Kaatuneitten Omaisten Liiton ylläpitämässä sotaorporekisterissä on rekisteröityjä sotaorpoja noin 16 000.

Sotaorpojen keski-ikä on nyt 80 vuotta. Toimintakyvyn ylläpitämisen ja parantamisen tukeminen on perusteltua ja kuntouttavien palvelujen tarve on ilmeinen. Kaatuneitten Omaisten Liitto on arvioinut, että heikoimmassa asemassa olevia sotaorpoja, jotka ovat kiireellisesti kuntoutuksen tarpeessa, on n. 10—20 % sotaorpojen kokonaismäärästä.

Lainsäädännön oli aikoinaan tarkoitus turvata sotaorvolle koulutus. Sotaorpoja koulutettiin pääasiassa niille aloille, joita hyvinvointiyhteiskunnan rakentamiseen tarvittiin. Usealla sotaorvolla ei kuitenkaan ollut realistisia mahdollisuuksia koulunkäyntiin. Ei ollut varaa, kotona tarvittiin työvoimaa tai oli lähdettävä heti kansakoulun jälkeen ansiotyöhön hankkimaan perheelle toimeentuloa.

Lapsena alkanut kova työnteko ja palkkatyö fyysisesti raskailla aloilla on johtanut monella varhaiseen osatyökyvyttömyyteen, jopa työkyvyttömyyteen. Kuntoutuksen tarvetta lisää elinikäinen henkinen kuormitus vanhemman/vanhempien menettämisestä johtuen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 4 000 000 euroa momentille 33.30.60 sotaorpojen kuntouttavien palvelujen mallintamiseen.

Helsingissä 30.9.2022

Paula Risikko kok
Timo Heinonen kok